

ת"פ 50887/03/16 - מדינת ישראל נגד לולה מעשו, SAMIEL ZERI

בית משפט השלום בראשון לציון

11 יולי 2016

ת"פ 50887-03-16 מדינת ישראל נ'

מעשו(עציר) ואח'

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אברהם הימן

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. לולה מעשו (עציר)

SAMIEL ZERI. 2

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד דיאנה דובז'יק

הנאשמים

ב"כ הנאשמת 1 עו"ד ציטיאט

ב"כ הנאשם 2 עו"ד גלאון

מִרְדִּין

רקע.

הנאשמים הורשעו, על סמך הודאתם בעובדות כתב האישום, בעבירה של שימוש בדרכון מזויף לפי סעיף 8(א)(2) לחוק הדרכונים, תשי"ב-1952, ובעבירה של התחזות כאדם אחר במטרה להונות לפי סעיף 441 רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - "חוק העונשין").

על פי עובדות כתב האישום, כשבועיים עובר ליום 22.3.16, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, פגשה נאשמת 1 באשר, שזהותו אינה ידועה במדויק למאשימה (להלן - "יוסי"), ציידה אותו בתמונתה ושילמה לו סך של 8,500 דולר על מנת שייזיף עבורה דרכון ישראלי הנושא פרטיו של אדם אחר בשם אדמה סנאיט ת.ז. (להלן - "הדרכון המזויף 1"). כשבוע עובר ליום 22.3.16, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, נפגש נאשם 2 עם יוסי, צייד אותו בתמונתו ושילם לו סך של 8,500 דולר על מנת שייזיף עבורו דרכון ישראלי הנושא פרטיו של אדם אחר בשם יעקב ציקול ת.ז. (להלן - "הדרכון המזויף 2"). בתאריך 22.3.16, בשעה 10:40 או בסמוך לכך, הגיעו הנאשמים לנמל התעופה בן גוריון כשהם מתכוונים לצאת את הארץ, הציגו את הדרכונים המזויפים, בפני הבודק הביטחוני, לאחר באמצעות הדרכונים המזויפים 1 ו-2. בנסיבות המתוארות, עשו הנאשמים שימוש בדרכון המזויף והתחזו לאחר וזאת הכוונה להונות.

בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה כנגד הנאשם בקשה למעצר עד תום ההליכים. הנאשמים שוחררו בתנאים.

בדין שהתקיים לפני ביום 29.3.16 ניתנה הכרעת הדין ונשמעו טיעוני הצדדים לעונש.

טיעוני באת כוח המאשימה לעונש.

באת כוח המאשימה עתרה להשית על הנאשמים עונש של מאסר בפועל לפי רף תחתון של מתחם עונש הולם אשר, לשיטתה, נע בין מאסר על תנאי לבין 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות. כמו כן עתרה להשית על הנאשמים בנוסף מאסר על תנאי והתחייבות להימנע מעבירה. בטיעוניה ציינה את עובדות כתב האישום בהן הודו הנאשמים וטענה כי חלקם בביצוע העבירות הינו עיקרי וכי פעלו בצורה מתוכננת. כמו כן טענה המעשים בגינם הורשעו הנאשמים הינם חמורים לפי שזיפו מסמך רשמי של המדינה ובכך פגעו במעמדה הדיפלומטי של המדינה ובאמון שניתן לכלל האזרחים העושים שימוש בדרכונים כמסמך רשמי של המדינה. באת כוח המאשימה הפנתה לתיק פלילי 42675-08-13 **מדינת ישראל נ' קרפנקו** שניתן על ידי מותב זה, שם דובר בנאשם שהורשע בעבירות דומות, לאחר שניסה לצאת הארץ על מנת להימלט מחובות כלפי נושים ובניגוד לצווי עיכוב יציאה, ועונשו הועמד על מאסר בפועל למשך חודש ימים לריצוי בעבודות שירות בצירוף עונשים נלווים. לטענת באת כוח המאשימה יש בגזר דין זה לבסס את עמדתה העונשית בתיק זה.

באי כוח הנאשמים עתרו להשית על הנאשמים עונש של מאסר על תנאי והפנו לתיק פלילי 32324-10-15 **מדינת ישראל נ' טקלו** בו ניתן ביום 13.1.16 גזר דין על ידי מותב זה לפיו בנסיבות דומות הוטל על נאשם מאסר מותנה. באי כוח הנאשמים טענו כי הנאשמים הסתננו לארץ לאחר שנמלטו ממדינת מוצאם- אריתריאה בה היו נתונים לסכנת חיים וכי הם נמצאים בארץ מזה מספר שנים. כמו כן טענו כי הנאשמים שודלו על ידי אדם אחר אשר אמר להם כי יש אפשרות שיהיו להם חיים טובים במדינה אחרת. הנאשמים ביכרו לעזוב את המדינה ללונדון והיו נתונים במצוקה נפשית וכלכלית בעת שביצעו את העבירות. הנאשמים שילמו עבור הדרכונים המזויפים את כל חסכוניהם.

דין והכרעה.

הליך גזירת עונשו של נאשם מותווה כיום בתיקון 113 לחוק העונשין והוא כולל שלושה שלבים. בשלב הראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתחשב בעבירה ובנסיבותיה; בשלב השני יש לבחון האם מתקיים שיקולים המצדיקים חריגה מהמתחם לחומרא או לקולא משום הגנה על הציבור או משום שיקום הנאשם, בהתאמה; בשלב השלישי יש לגזור העונש הראוי לנאשם בגדרי מתחם הענישה תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בעבירה.

הנאשמים שלפני, בני 25 ו-27, הינם אזרחי מדינה זרה- אריתריאה אשר הסתננו לתוככי המדינה שלא כחוק. עניינם של נאשמים אלה זהה לעניינם של נאשמים רבים ונוספים שהובאו לדין לפני בגין ביצוע עבירות זהות בנסיבות דומות עד זהות. באותם המקרים קבעתי כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד למאסר בפועל של מספר חודשים, וזאת בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, ברף החומרה הנובע מהן ובמידת הפגיעה בערכים המוגנים. איני משנה

מקביעתי זו אף בנסיבותיו של האישום בתיק זה. באשר לנימוקים המבססים את המתחם האמור אצטט מדברי בתיק 32324-10-15 שאזכר לעיל:

"בפתח הדברים, ראוי לציין כי תיק זה הוא אחד מני רבים, בהם מוגשים כתבי אישום נגד נאשמים אריתראים אשר נכנסו לישראל בניגוד לחוק. יש המכנים אותם "מסתננים". לאחר כניסתם, כאמור, לישראל, נקלעים הם למלכוד, כפי שאפרט להלן. אני פותח במילים אלה, לפי שבשלושה תיקים שנדונו באותו יום דיונים: התיק הנוכחי ועוד שניים: ת"פ 32324-10-15 ו-32273-10-15, עובדות כתבי האישום היו דומות עד כדי זהות, הטיעונים לעונש היו זהים, ונסיבות הנאשמים זהות לחלוטין. משום כך, גם גזרי הדין יהיו במידה רבה זהים. עיון בשלושת גזרי הדין יגלו הזהות במלל. בנסיבות המיוחדות האלה, לא מצאתי מניעה כי המלל יהא זהה, שהרי בסופו של יום הזהות הינה גם בגזרי הדין.

מצב דברים זה הינו תולדה "טבעית" של המדינה להגן על האינטרס הציבורי של אלה הנכנסים לתחומה בניגוד לחוק והכוונה היא לאלה הבאים ממדינות אפריקה בעיקר ובמקרה זה כמו בשלושת התיקים האחרים של אריתראים שנכנסו לתחום המדינה בניגוד לחוק. משום טעמים שונים לרבות ובמיוחד שיפור מעמדם הסוציו-אקונומי, מצאו הללו להיכנס לתחום המדינה בדרך בלתי חוקית. יש שיכנו אותם נכנסים כ"מסתננים".

כאן המקום לציין את אשר ידוע ואינו מצריך התייחסות מיוחדת. אלה מבין האריתראים הנכנסים לישראל ומקבלים מעמד של "פליט" בהתאם לאמנה הבינלאומית, ממילא זוכים למעמד חוקי מבוסס ומוצק. למותר לציין שכתבי האישום, שכתב אישום זה נכלל בתוכם מתייחס לכל אותם אריתראים שלא שפר גורלם לזכות במעמד "פליט". המלכוד, כאמור, אליו נקלעים אותם נאשמים, ויש לציין גם אחרים רבים כמותם, הוא בכך, שבהיותם חסרי מעמד חוקי, ממילא אין בידם דרכון. ומה יעשו אלה אשר מבקשים לעזוב את המדינה למדינה אחרת שם הם סבורים כי ישתפר מצבם הכלכלי? משום שאין בידם דרכון, ממילא לא יוכלו לרכוש כרטיס טיסה למדינה אחרת. המדינה היחידה אליה פתוחה דרכם אליה היא אריתריאה. לטענתם, משום שהתחמקו משירות צבאי, כל שמצפה להם שם הוא עונש חמור, לדבריהם - עונש מוות. במאמר מוסגר אציין, כי מידע זה, שאוב מתוך ניסיון מצטבר מתיקים אחרים בעבר, על פי דברים בא מפי הנאשמים בתיקים השונים שהוגשו באותו עניין. לפיכך, המוצא היחיד שנמצא להם, הוא לעבור על החוק בדרך של רכישת דרכון ישראלי מזויף. מתוך הניסיון המצטבר עולה כי כפי הנראה, קיים נתיב של פעילות עבריינית לפיה יש כאלה המזייפים דרכונים, ותוך ניצול מצוקתם, מוכרים אותם בכסף רב לאותם אומללים. למרבה הצער, רשויות המדינה לא מצאו כי הדרך הנכונה להיאבק בתופעה, שהתביעה מצאה לנקוט מילים כה רבות לחומרה, היא לחשוף אותה פעילות עבריינית, שהיא המקור להעמדת הנאשם הזה כמו גם נאשמים אחרים. תחת אשר להיאבק בכל אותם גורמים עבריינים המוכרים את הדרכונים מזויפים, מצאו הרשויות כי הפתרון הוא בדרך הקלה הנקוטה ביד הרשויות, לרבות התביעה המשטרתית, והדרך היא להעמיד את האומללים לדין, תוך הגשת בקשות למעצר עד תום הליכים. בתוך כך, הדרך לשחרור ממעצר הוא בהמצאת ערובה כספית של אלפי שקלים, שאין לאותם אומללים להפקיד. אין ספק כי בדרך הפעולה של הרשויות, הרי שנכונה האמרה העממית של "לחפש את המטבע מתחת לפנס".

...

סופו של דבר שאיני מקבל מתחם העונש לו הצביעה התביעה. ממילא איני מקבל גישת התביעה לעונש. אף אני איני מקל ראש בזיוף דרכון של המדינה. אלא שברור שהנאשם שלפני לא זייף הדרכון במו ידיו. ברור הוא שעבירת הזיוף הינה תוצאה משפטית גרידא של המשתמש בדרכון המזויף. ברור הוא שהנאשם, בעת מצוקתו כמו מצוקת אריתראים אחרים רבים השוהים במדינה במלכוד, ניסה לצאת את המדינה למקום אחר שבו יעלה בידו לשפר מצבו. הדרך היחידה שמצא היא בדרך בלתי חוקית ומגונה זו. ויודגש את אשר ברור שמא יובן אחרת. בדברים לעיל, אין ולו בשמץ צידוק או הכשר למעשה הפלילי של שימוש בדרכון מזויף. אלא שכל מקרה לנסיבותיו, כל עבירה לנסיבותיה ולכל נאשם לגופו".

בניגוד לעמדה קודמת שהציגה המאשימה באשר למתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירות הנדונות על ידי אותם אזרחים אריתראים אומללים, אשר עמד אף בגבולו התחתון על מאסר בפועל, הציגה המאשימה בתיק זה, כמו גם בתיקים דומים שטופלו לאחרונה, עמדה התואמת את מתחם הענישה שקבעתי בתיקים האחרים. אלא שעדיין עתרה להשית על הנאשמים מאסר בפועל, בה בעת שאין כל מקום להבחנה מהותית בין הנאשמים העומדים לדין בתיק זה לבין הנאשמים שעמדו לדין באותם תיקים אחרים. מכל מקום איני מקבל עמדתה העונשית של המאשימה. באשר לתיק 42675-08-13 שאוזכר לעיל ואשר נזכר בטיעוני באת כוח המאשימה כאסמכתא לענישה הראויה כבר ציינתי בגזרי דין בתיקים דומים קודמים כי אין גזר דין זה רלבנטי לביסוס עמדתה העונשית בתיק זה משום נסיבותיו השונות, ואין אני מוצא עוד להכביר מילים בכך.

באשר לעונש הראוי לנאשמים בגדרי המתחם שהצבתי יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, והן הודיית הנאשמים בשלב מוקדם באופן שחסך זמן שיפוטי, העדר עבר פלילי, נסיבות חייהם הקשות והנסיבות שהביאו אותם לבצע את העבירה. בהקשר זה, עצם הרצון לעזוב את המדינה למקום אחר, תוך סיכון של העמדה לדין על כל המשתמע מכך, יש בו כדי להצביע על המצוקה אליה נקלע הנאשמים והאחרים כמותם. כמו כן התחשבתי בהפסד הכלכלי שהוסב לנאשמים ובעניין הנאשמת 1 התחשבתי בכך שהיא אם לילד בן 5 ולמידת הפגיעה של העונש בו. בהקשר זה יצוין אף כי הנאשמים הובאו לדין, לאחר ששהו במעצר במשך מספר ימים עד אשר השיגו את הערבויות שאיפשרו את שחרורם.

גם בגזר דין זה, כמו בגזרי דין אחרים, מצאתי להפנות תשומת לבם של הרשויות המפקדות על אכיפת החוק, מתוך המקרים הרבים המובאים לפני עולה תופעת פשיעה מכוערת ביותר. קיימים גורמים עבריינים, שיש להם הידע והדרך לזייף דרכונים, ותוך ניצול מצוקתם הקשה של אותם שוהים בלתי חוקיים, גובים מהם סכומי עתק בגין זיוף דרכונים. אם אכן, סבורה התביעה כנציגת הרשויות כי מדובר בתופעה מסוכנת, אזי הדרך אינה דווקא להפנות חיצונית אכיפת החוק נגד האומללים, אלא הפניית משאבים לחיסול מקור התופעה דהיינו הזייפנים. נראה לי, משום כך, שיש להפנות גזר דין זה לראש אגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל, שמא ישקול הדברים האמורים לעיל.

אשר על כן אני משית על כל אחד מהנאשמים 5 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור עבירה מסוג העבירות בהן הורשע.

אני משית על הנאשמים עונש של קנס, שיהיה בו כדי הכבדה קשה נוספת לנוכח מצבם הכלכלי הקשה. אני מחייב כל אחד מהנאשמים לחתום על התחייבות להימנע מעבירה בגינה הורשעו למשך שלוש שנים. יעברו עבירה כאמור, יחויבו בתשלום סל של 5,000 ש"ח.

אני מורה להעביר גזר הדין לראש אגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום.

מוצגים: ייעשה בהם כפי שיקול דעתו של הממונה.

ניתן והודע היום ה' תמוז תשע"ו, 11/07/2016 במעמד הנוכחים.

אברהם הימן , סגן נשיאה